

► **TRANSPARENTĂ.**
MODUL ÎN CARE AUTORITĂȚILE SE
RAPORTEAZA COMUNITĂȚII **11**

► **E-DOCUMENTS.**
DOCUMENTELE LA CARE CETĂȚENII
POT AVEA ACCES PRIN MEDIUL DIGI-
TAL **13**

► **E-COMMUNICATION.**
PARTICIPAREA CETĂȚENILOR LA
ACTUL DE GUVERNARE **15**

○ Analiză ○ Nr. 2 ○ 2012

E-gov 2012

ANALIZĂ ORIZONTALĂ A WEB SITE-URILOR PRIMĂRIILOR MUNICIPIILOR DIN ROMÂNIA

Calculatoarele și Internet-ul au schimbat în mod semnificativ maniera în care cetățenii pot avea acces la serviciile publice. Societatea informațională este din ce în ce mai prezentă în activitățile sectorului public, în special prin aplicațiile Web destinate guvernării electronice.

Obiective principale

Analiza de față și-a propus să radiografeze starea Web site-urilor oficiale a tuturor municipalităților din România. Bineînțeles că existența unor platforme web bine întreținute nu înseamnă ca ele sunt și folosite de cetățeni sau de mediul de afaceri. Noile metode de administrare nu necesita doar soluții inovative dar și „cetățeni inteligenți”

Pe viitor analiza se va transforma în una longitudinală, interesul fiind de a o repeta cu regularitate la intervale de timp egale (2 ani — acest număr este deja al doilea) și de a observa schimbările survenite și cauzele care au condus la acestea.

CĂTĂLIN VRABIE*

CONCEPT

Pentru municipiile din Romania guvernarea electronică este o practică relativ nouă (anul 2003 este anul în care s-a demarat primul proiect național cu aceasta tematică – www.e-guvernare.ro) și include atât guvernarea digitală (oferirea de servicii publice prin metode electronice) cât și democrația digitală (participarea cetățenilor la actul de guvernare).

CUPRINS

Cuvânt înainte	2
1 Introducere	3
2 Metodologia de cercetare	5
3 Rezultatele obținute	9
3.1. Elemente de transparență	11
3.2. Managementul documentelor electronice	13
3.3. Metode electronice de comunicare bidirecțională	15
3.4. Conținutul util al Web site-urilor analizate	17
3.5. Generalități privitoare la Web site-urile analizate	19
4. Concluzii	22
Anexe	24
Anexa 1: Exemplu de cercetare – Primăria Arad (http://www.primariaarad.ro/)	24
Anexa 2: Clasamentul municipiilor din România după nivelul de dezvoltare a paginii de Internet a primăriei.....	27
Anexa 3: Clasamentul municipiilor din România pe fiecare clasă de analiză.....	30
Anexa 4: Bune practici mondiale.....	33
Bibliografie	35

CUVÂNT ÎNAINTE

Analiza de față și-a propus să radiografieze starea Web site-urilor oficiale a tuturor municipalităților din România. Bineînțeles că existența unor platforme web bine întreținute nu înseamnă ca ele sunt și folosite de cetățeni sau de mediul de afaceri. Noile metode de administrare nu necesita doar soluții inovative dar și „cetățeni inteligenți” (Stoica 2009).

Pe viitor analiza se va transforma în una longitudinală, interesul fiind de a o repeta cu regularitate la intervale de timp egale (2 ani) și de a observa schimbările survenite și cauzele care au condus la acestea.

Înainte să trecem mai departe, trebuie să menționez că deși este o analiză de acest fel, nu am avut intenția să prezint în dinamică evoluția/involuția scorurilor obținute de municipii deoarece aceste date vor fi relevante abia după încă 2-3 studii.

În completarea acestui studiu s-a realizat un chestionar destinat cetățenilor prin care încerc să trasez coordonatele unei pagini Web, care să corespundă cerințelor legislative, tehnice și de design, necesară unei primării din România (urmarind evident specificul fiecărui municipiu, precum și practicile internaționale). Invit astfel pe toți cei interesați să răspundă la acesta [urmarind adresa urmatoare:](https://docs.google.com/spreadsheet/viewform?formkey=dEVuTWfRRHZnNGo4TE83WHYwSW13cmc6MQ)

<https://docs.google.com/spreadsheet/viewform?formkey=dEVuTWfRRHZnNGo4TE83WHYwSW13cmc6MQ>

De asemenea consider că un element important este și bugetul de care dispune primăria pentru departamentul/direcția IT. În acest sens am trimis în lunile noiembrie și decembrie 2011 mailuri către toate municipiile din țară solicitând aceste informații. Din păcate doar un număr de 26 (din 103) au răspuns mailului, nereușind astfel să colectez suficiente date pentru a realiza o corelație relevantă. Intenția însă nu se pierde, sperând ca pe viitor interesul din partea oficialităților să se deschidă cetățenilor să fie din ce în ce mai mare.

Calculatoarele și Internet-ul au schimbat în mod semnificativ modul în care cetățenii pot avea acces la serviciile publice. Societatea informațională este din ce în ce mai prezentă în toate activitățile sectorului public inclusiv prin aplicații complexe de guvernare electronică.

Pentru municipiile din Romania guvernarea electronică este o practică relativ nouă (anul 2003 este anul în care s-a demarat primul proiect național cu aceasta tematică – www.e-guvernare.ro¹) și include atât guvernarea digitala (oferirea de servicii publice prin metode electronice) cât și democrația digitala (participarea cetățenilor la actul de guvernare); (Holzer și Kim 2005).

Astăzi pentru a interacționa cu administrația publică este suficient un calculator conectat la Internet. Accesarea din browser-ul Web a paginii instituției căutate este (în principiu) suficientă pentru a obține și trimite informații către și dinspre AP. Literatura de specialitate prezintă 5 piloane de interacțiune a AP cu mediul său (Pardo 2000; Baltac 2011; Vrabie 2009).

Pilonul 1. Afișarea datelor pe paginile web – comunicare unidirecțională. Aceasta este cea mai simpla forma de interacțiune, postarea informațiilor pe pagina oficială a instituției cu scopul de a informa cetățenii.

Pilonul 2. Comunicarea bidirecțională. Prin aceasta metoda administrația publică poate colecta date dinspre mediul căreia se adresează, fie prin e-mail, fie prin sisteme mai evolute de transfer a datelor folosind intranet-uri și/sau extranet-uri.

---

¹ Legea 161/2003 stabilește bazele legale ale Sistemului Electronic Național, cu scopul declarat de a asigura accesul „la informații publice și furnizării de servicii publice către persoane fizice și juridice.”

Pilonul 3. Servicii financiare și tranzacții web. Site-ul web accesibil în mod public oferă posibilitatea efectuării complete a serviciului public prin intermediul sau, incluzând decizia de utilizare a serviciului și furnizarea efectivă a lui. Pentru solicitant nu este necesară nici o altă procedură oficială prin care să se utilizeze formulare pe suport de hârtie. Acest tip de guvernare este posibilă parțial și prin oferirea accesului la baze de date on-line cetățenilor și mediului de afaceri.

Pilonul 4. Integrarea verticală (inter-departamentală) și orizontală (intra-departamentală) a serviciilor publice disponibile on-line. Acest nivel de interacțiune este dependent de viteza cu care se realizează sincronizarea informațiilor pentru ca sistemele informatice on-line să furnizeze în timp util datele de care utilizatorii au nevoie.

Pilonul 5. Participarea cetățenilor la actul de guvernare. În această fază este promovată participarea prin sisteme electronice precum: forumuri de discuții, blog-uri, sisteme electronice de vot (nu neapărat electoral), chestionare electronice, sau orice alte metode de interacțiune directă și imediată.

Cadrul conceptual trasat de acești 5 piloni este necesar doar pentru a înțelege evoluția eGovernment-ului. În România, în acest moment, sunt 41 de județe și 103 municipii din care prezente pe Internet în momentul studiului (decembrie 2011 – ianuarie 2012) doar 100 (97,09%), dintre acestea foarte puține (vom găsi în paginile care urmează informații mai detaliate) au un Web site suficient de dezvoltat pentru a permite comunicarea așa cum este ea descrisă în cadrul pilonilor 3, 4 și 5. Practica arătată ca nu există o evoluție liniară, motiv pentru care putem să ne așteptăm ca la următoarele analize de acest gen numărul de municipalități care să folosească platforme Web evaluate să fie mult mai mare.

Concret, elementele de analiză luate în calcul au fost: *prezența elementelor de transparență, managementul documentelor electronice, conținutul util, metode de comunicare bidirecțională și câteva elemente generale privitoare la Web site-ul supus cercetării (interfața grafică, ușurința navigării, bogăția informațiilor legate de municipiu respectiv, etc.)*

[2 METODOLOGIA DE CERCETARE]

Deși exista numeroase inițiative românești de a conecta la Internet și localități mai mici din România, precum orașe mici sau chiar comune (un exemplu ar fi proiectul www.ecomunitate.ro², care are ambiția de a conecta la Internet 255 de comune și orașe medii și mici ale României), am ales municipiile datorita relației pozitive dintre numărul locuitorilor și capacitatea de e-guvernare a administrației publice locale (Moon 2002; Moon and Leon 2001; Musso et al. 2000).

Majoritatea elementelor folosite în această cercetare sunt preluate din studii anterioare, adaptate apoi pentru a putea înregistra valori relevante (tabelul 2.1). Putem vedea spre exemplificare studiul „Digital Governance în Municipalities Worldwide (2009)” efectuat de Mark Holzer și Min-Bong You și Aron Manoharan în 2009 (unde Bucureștiul, singurul municipiu din România, este prezent pe locul 42, mult mai sus decât în 2005 când era situat pe locul 64, dar mai jos decât în 2007 când ocupa poziția 37) și studiul similar, cel cu care s-a și pornit în această analiză longitudinală și anume „E-guvernarea în municipiile României 2010. O analiză orizontală a Web site-urilor municipiilor din România”.

Obținerea datelor a fost făcută prin accesarea individuală a Web site-ului oficial al fiecărei primării de municipiu din țară, după ce în prealabil acestea au fost găsite pe Internet cu ajutorul motorului de căutare Google (a fost nevoie de acest pas intermediar datorita lipsei unui model standardizat de adresa web; spre exemplu primăria capitalei are adresa <http://www.pmb.ro>, iar primăria municipiului Iași are adresa <http://www.primaria-iasi.ro>). Întreaga cercetare a fost efectuată în perioada decembrie 2011 – ianuarie 2012.

² Instituțiile implicate în proiect sunt: Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Educației, Cercetării și Inovării, Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național și Ministerul IMM-urilor, Comerțului și Mediului de Afaceri cu sprijinul Băncii Mondiale și a Uniunii Europene.

Odată accesat site-ul au fost urmărite elementele prezentate în tabelul 2.1. și atribuite valori după cum urmează:

- pe o scară de la 1 la 5 (conform tabelului 2.1. – secțiunea C5) celor care prezintă un potențial risc de subiectivism din partea observatorului cum ar fi: *ușurința în navigare, designul plăcut, etc.*
- 0–nu există; 1–există, în rest pentru fiecare element supus cercetării, spre exemplu: „*Se pot efectua petiții on-line?*” sau „*Este prezentă harta electronică a municipiului?*”. (la secțiunile C1-C4 a se vedea excepțiile descrise în caseta de mai jos.

Există totuși două excepții de la aceste reguli și anume:

- (1) în cazul capitolului de *Transparență*, mai exact la prezența pe site a CV-urilor angajaților primăriei. În cazul în care sunt prezente toate CV-urile angajaților valoarea care trebuia introdusă este 2 (C14 = 2), dacă sunt prezente doar CV-urile personalului din conducerea instituției, atunci trebuie introdus 1 (C14 = 1), iar dacă nu sunt prezente deloc CV-urile, 0 (C14 = 0); (uimitor dar în acest ultim caz se regăsesc 53 de municipalități din România);
- (2) în cazul capitolului *E-DOC*, dacă pe site erau prezente atât formulare spre completare online (C211 = 1), cât și în format electronic standardizat .doc și/sau .pdf (C212 = 1), atunci C21 va lua în mod excepțional valoarea 3, în orice alt caz C21 va fi egală cu suma C211 și C212, care, în mod evident, va fi 0 sau 1.

Caseta 2.1. Excepții

<i>Elementul supus cercetării</i>	<i>Valorile care pot fi înregistrate</i>	<i>Codificarea</i>
TRANSPARENȚA		C1
Declarații de avere	0 sau 1	C11
Organigrama	0 sau 1	C12
Minute/ședințe publicate pe site	0 sau 1	C13
CV-uri angajați	0, 1 sau 2	C14*
Legislație	0 sau 1	C15
E-DOC		C2
Autorizații/certificate/formulare electronice		C21**
Format .pdf, .doc, .rtf	0 sau 1	C211
Completare on-line a acestora	0 sau 1	C212
Urmărirea on-line a cererii depuse fie electronic sau nu (după nr. de înregistrare)	0 sau 1	C22
Petiții on-line	0 sau 1	C23
Anunțuri publice pentru: proiecte de achiziții, concesiunari, închirieri	0 sau 1	C24
COMUNICARE		C3
Posibilitatea de a trimite un e-mail direct primarului (sau cabinetului acestuia)	0 sau 1	C31
Posibilitatea trimiterii de sugestii (altele decât referitoare la site)	0 sau 1	C32
Forum de discuții între/cu cetățeni(i)	0 sau 1	C33
CONȚINUT UTIL		C4
Harta electronică a orașului	0 sau 1	C41
Harta mijloacelor de transport	0 sau 1	C42
Opțiunea de căutare în site	0 sau 1	C43
Posibilitatea alegerii între mai multe limbi	0 sau 1	C44
Noutăți/știri primărie	0 sau 1	C45
Web-cam	0 sau 1	C46
GENERALITĂȚI		C5***
Design plăcut	Valori întregi cuprinse între 1 și 5	C51
Navigare ușoară	Valori întregi cuprinse între 1 și 5	C52
Prezintă Info. cu caracter general (nr. taxi, hotel, spectacole, etc.)?	Valori întregi cuprinse între 1 și 5	C53

Tabelul 2.1. Elementele supuse cercetării

Explicații:

0 elementul nu a fost regăsit pe site;

1 elementul a fost găsit pe site;

* excepția 1 (descrișă la pg. 5 – caseta 2.1.)

** excepția 2 (descrișă la pg. 5 – caseta 2.1.)

*** a se vedea tabelul 3.8. *Descrierea scalei de evaluare din cadrul clasei 5 – Generalități* (pg. 18)

Studiul a folosit 24 de instrumente pentru radiografierea site-ului³, grupate pe 5 clase distincte (C1, C2, C3, C4 și C5 așa cum sunt prezentate în același tabel), fiecare cu un număr diferit de subclase în funcție de relevanta avută în cadrul analizei. Cele 5 clase au pondere egală în clasificarea finală. Nota pe fiecare clasă este data de suma ponderilor punctajelor obținute la fiecare subclasă, astfel încât aceasta să aibă valori cuprinse între 1 și 5. În anexa 1 este prezentat un model de calcul pe exemplul primăriei Arad.

Mai jos sunt prezentate formulele de calcul pentru fiecare clasă în parte și pentru rezultatul final:

$$C1 \text{ (TRANSPARENȚĂ)} = \frac{N_{max}}{P_{max}} * \sum_{i=1}^5 C1i$$

$$C2 \text{ (E – DOC)} = \frac{N_{max}}{P_{max}} * \sum_{i=1}^4 C2i$$

$$C3 \text{ (COMUNICARE)} = \frac{N_{max}}{P_{max}} * \sum_{i=1}^3 C3i$$

$$C4 \text{ (CONȚINUT UTIL)} = \frac{N_{max}}{P_{max}} * \sum_{i=1}^6 C4i$$

$$C5 \text{ (GENERALITĂȚI)} = \frac{\sum_{i=1}^3 C5i}{N_{elem}}$$

$$P_{final} = \frac{\sum_{i=1}^5 C_i}{N_{cls}}$$

unde:

<i>C1, C2, C3, C4, C5</i>	–	clasele de analiză (pentru C1 și C2 trebuie avute în vedere excepțiile descrise în caseta 2.1);
<i>C1i, C2i, C3i, C4i, C5i</i>	–	subclasele (elementele) de analiza, valorile obținute în urma răspunsurilor;
<i>Nmax</i>	–	nota maximă care poate fi obținută, 5 în cazul analizei prezente;
<i>Pmax</i>	–	punctajul maxim care se poate obține prin însumarea valorilor maxime ce se pot da fiecărui element;
<i>Nelem</i>	–	numărul de elemente supuse analizei;
<i>Ncls</i>	–	numărul de clase, 5 în cazul analizei prezente;
<i>Pfinal</i>	–	punctajul obținut de site-ul supus analizei (pe o scară de la 1 la 5).

³ Preluat și adaptat după The Rutgers-SKKU E-Governance Survey Instrument, regăsite și în lucrarea „Digital Governance in Municipalities Worldwide (2007)” [Marc Holzer & Seang-Tae Kim].

[3

REZULTATELE OBTINUTE]

Au fost analizate toate cele 103 municipii din România, rezultatele obținute putând fi prezentate atât pe fiecare clasă în parte dar și după rezultatele finale. Municipiul Arad este situat în fruntea clasamentului dacă e să luăm în calcul rezultatul final, el totuși fiind deficitar la capitolele <<Transparență>>, <<E-DOC>> și <<Conținut util>>(detalii în Anexa 1).

Din cele 103 municipii doar 100 (97,09%) au avut la sfârșitul anului 2011 o pagină activă pe Internet⁴ din care, după rezultatele finale, 2 au obținut calificativul *foarte bine* (punctaj final cuprins între 4,01 și 5,00), 24 *bine* (punctaj între 3,01 și 4,00), 48 *satisfăcător* (punctaj între 2,01 și 3,00), 23 *slab* (punctaj între 1,01 și 2,00) și 3 la care dacă le adăugăm și pe cele 3 care nu aveau în momentul efectuării cercetării pagina on-line, ajungem la un număr de 6, *foarte slab* (punctaj mai mic decât 1,01). În Anexa 2 este prezentat clasamentul municipiilor așa cum a ieșit în urma analizei efectuate.

Calificativ	Nr. municipii	%
Foarte bine	2	1,94
Bine	24	23,30
Satisfăcător	48	46,60
Slab	23	22,33
Foarte slab	6	5,83

Tabelul 3.1. Nivelul de dezvoltare a e-gov pe municipii

Putem vedea astfel ca aproape jumătate din municipiile țării au o pagină de Internet *satisfăcătoare* (informație despre care nu putem spune că este satisfăcătoare din punctul de vedere al cetățeanului sau mediului de afaceri) și un sfert abia *bună* și *foarte bună*.

Mai departe s-a trecut la efectuarea unei medii pe fiecare județ în parte și crearea unei hărți cromatice a nivelului de implementare a tehnologiilor web din municipiile respectivului județ, prezentată în figura 3.1.

⁴ Cele 3 municipii lipsa sunt: Orsova, Drobeta Turnu Severin și Curtea de Argeș.

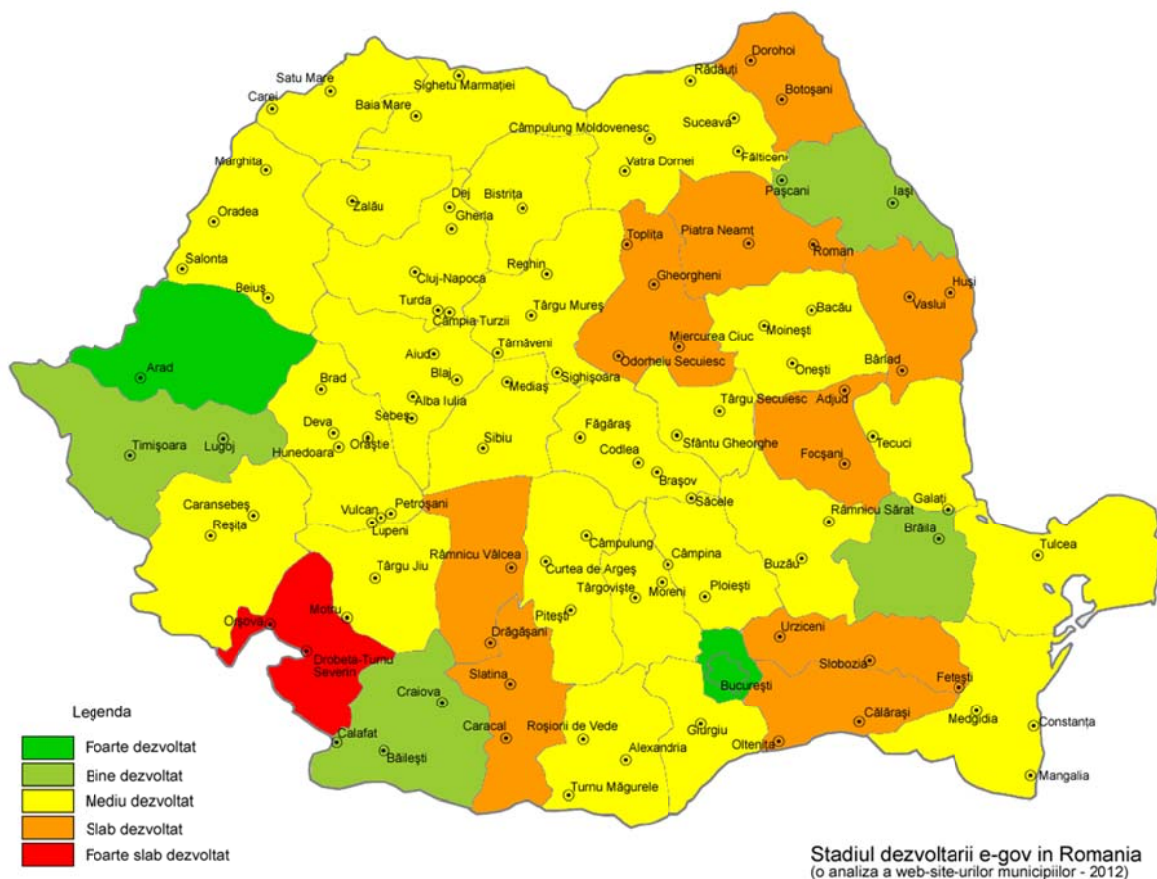

Fig. 3.1 – Stadiul dezvoltării e-gov în România

Astfel vedem că și în urma analizei județelor (tabelul 2.4.) nivelul dezvoltării eGovernment-ului la noi în țară este *mediu* – approx. 2/3 din județele României au primit calificativul *mediu* (punctaj între 2.01 și 3,00), pe când *foarte bine* doar 2: București (împreună cu județul Ilfov) și Arad.

Un singur judet a primit calificativul *foarte slab*.

Calificativ	Nr. județe	%
Foarte bine	2	4,88%
Bine	4	9,76%
Mediu	25	60,98%
Slab	9	21,95%
Foarte slab	1	2,44%

Tabelul 3.2. Nivelul de dezvoltare a e-gov pe județe

3.1. Elemente de transparență

Legea nr. 52 din 21 ianuarie 2003 privind transparența decizională în administrația publică⁵ reglementează modul în care autoritățile administrației publice locale trebuie să se raporteze la comunitate în procesul legislativ și mai ales să implice părțile interesate, fie că sunt membri ai comunității, asociații sau alte părți interesate (stakeholders). Actul normativ stabilește ca obiectiv respectarea a trei principii: informarea în prealabil, din oficiu, a persoanelor asupra problemelor de interes public care urmează a fi dezbătute, consultarea cetățenilor și a asociațiilor legal constituite în procesul de elaborare a proiectelor de acte normative, precum și participarea activă a cetățenilor la luarea deciziilor administrative și în procesul de elaborare. (Septimius Parvu)

În cazul procedurilor de elaborare a actelor normative, autoritățile sunt obligate să publice un anunț, cu cel puțin 30 de zile înainte de supunerea spre analiză, avizare și adoptare de către autorități, pe care să-l publice pe *pagina de internet proprie*, să-l afișeze la avizier, într-un spațiu accesibil publicului și să-l transmită către mijloacele de informare în masă. Anunțul trebuie să cuprindă o notă de fundamentare, o expunere de motive sau un referat de aprobare privind necesitatea adoptării actului normativ propus, textul complet al proiectului, precum și un termen limită, locul și modalitatea prin care cetățenii pot înainta în scris propuneri sau recomandări. Proiectele de acte normative se transmit tuturor persoanelor care au depus cerere pentru primirea informațiilor respective.

O parte din elementele de transparență se regăsesc în clasa de analiza C4 (*Conținut util*) subclasa C45 (*Noutăți/știri primărie*).

Ponderea acestei categorii de informații (clasa C1) este de 20% în calculul rezultatului final iar în compoziția ei intră 5 elemente precum: *declarații de avere, organigrama, minutele care sunt accesibile prin site-ul instituției, CV-urile angajaților sau legislația prezentă pentru informarea cetățenilor interesați de activitatea aleșilor locali*.

---

⁵ Emitent: Parlamentul României, publicată în Monitorul Oficial nr. 70 din 3 februarie 2003

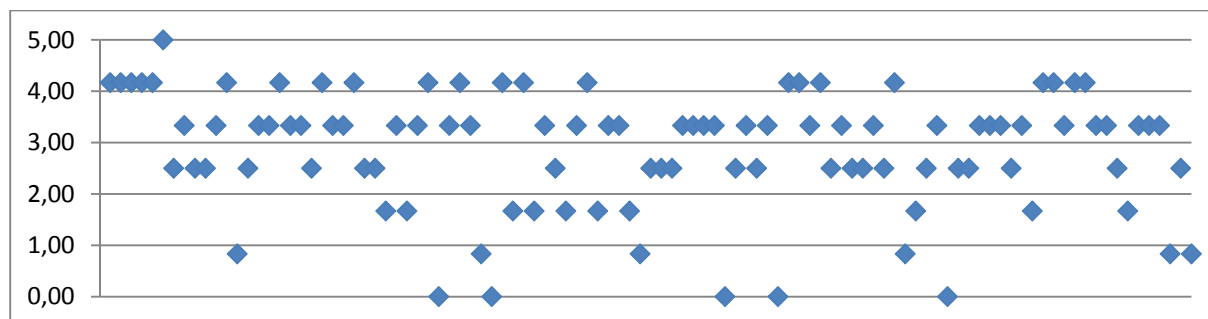
În topul celor mai transparente primării se află cea a municipiului Bacău care a obținut punctaj maxim, urmate apoi de 22 de municipii care au obținut un punctaj egal (4,17 puncte). Din păcate au existat și 8 municipii, la care dacă le adunăm și pe cele 3⁶ care nu aveau site pe Internet, ajungem la 11 municipii, a căror punctaj obținut în cadrul acestei clase a fost mai mic de 1).

Dintre toate cele 103 municipii doar două: Piatra Neamț și Bacău; au avut prezente pe site CV-urile întregului personal, restul, fie nu au avut postate deloc aceste CV-uri, fie doar pe cele ale personalului de conducere.

Calificativ	Nr. municipii	%
Foarte bine	23	22,33
Bine	36	34,95
Satisfăcător	23	22,33
Slab	10	9,71
Foarte slab	11	10,68

Tabelul 3.3. Situația la capitolul *Transparență* a municipiilor țării

Media obținută la acest capitol este a doua după cea de la generalități – 2,87; dar cel mai probabil punctajul mare e obținut datorită obligațiilor legislative decât datorită interesului oficialităților. Vom vedea că la capitolul de E-DOC, unde legislația nu mai este atât de impunătoare, media este net inferioară.

Grafic 3.1. Dispersia punctajelor obținute la capitolul *Transparența*

Graficul de mai sus ne arată că scorul celor mai multe municipii (și anume 59, adică 57,28% din totalul lor) este situat deasupra mediei.

⁶ Idem 4

3.2. Managementul documentelor electronice

Secțiunea de E-DOC include documentele la care cetățenii pot avea acces prin mediul digital, fie că acestea sunt destinate descărcării pentru o completare ulterioară, fie pentru completarea acestora direct pe pagina Web. De asemenea a trebuit verificată aici și prezenta anunțurilor de achiziții, concesiuni sau închirieri pe care primăria le publică pe site.

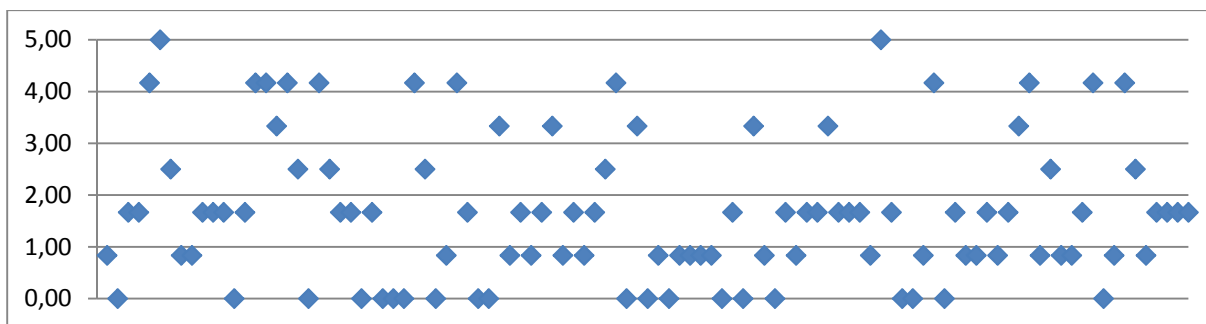
Autorizații/certificare/formulare electronice. Aceasta categorie poate include documente în format .pdf, .doc, .rtf, ce pot fi astfel descărcate de pe site-ul primăriei în diverse scopuri, cel mai adesea reprezentând formulare destinate depunerii la o instituție publică după o completare prealabilă. Din cele 103 Web site-uri analizate, 73 (70,87%) au avut postate spre download-are documentele așa cum am spus mai sus, 21 de municipii (20,38%) se bucura de un sistem de completare automată a formularelor – din care doar 17 (16,50%) permit urmărirea traseului on-line, procedura care din punct de vedere informatic este ușor de implementat. Spre exemplu primăria capitalei are integrat pe portalul acesteia un modul de urmărire on-line a plății taxelor și impozitelor precum și de urmărire a petițiilor cetățenilor – în acest caz este necesară crearea unui cont de utilizator de către fiecare cetățean ce dorește să folosească serviciul.

Portalurile cele mai dezvoltate la acest capitol sunt cele ale primăriilor municipiilor Bacău și Reșița, fiecare dintre acestea au obținut punctajul maxim. Trebuie menționat că sunt 45 de municipii (43,68%) care au obținut un punctaj mai mic de 1, chestiune deloc îmbucurătoare având în vedere faptul că prin aceste servicii on-line primăria se poate apropia mai mult de cetățeni.

Calificativ	Nr. municipii	%
Foarte bine	14	13,59
Bine	7	6,80
Satisfăcător	7	6,80
Slab	30	29,13
Foarte slab	45	43,69

Tabelul 3.4. Situația la capitolul E-DOC a municipiilor țării

Media pe întregul studiu la acest capitol este cea mai mică – 1,67, ceea ce arată cât de deficitare sunt Web site-urile municipiilor țării la furnizarea acestor servicii on-line.

Grafic 3.2. Dispersia punctajelor obținute la capitolul *E-DOC*

În graficul 3.2. vedem că cele mai multe municipii, și anume 75 (72,81%) se situează sub medie. Pentru a evita scăderea și mai mult a acesteia ar trebui ca autoritățile să „forțeze” primăriile printr-un cadru legislativ adecvat să posteze pe Web site-urile lor, formulare/materiale în format electronic pentru a fi disponibile cetățenilor.

3.3. Metode electronice de comunicare bidirecțională

Participarea cetățenilor la actul de guvernare, continuă să fie cea mai recentă arie de studiu a eGovernment-ului. Foarte puține agenții publice oferă oportunități on-line cetățenilor de a participa activ la procesul de guvernare. Acest lucru se poate realiza odată prin prezenta unor formulare de vot electronic atunci când trebuie luată o decizie publică (procedura întâlnită atât de rar încât pentru a nu dilua rezultatele nici nu a fost introdusă în studiu ca element de cercetare), sau prin prezența forumurilor de discuție cu și între cetățeni. Astfel, analiza de față se oprește la cercetarea mecanismelor prin care utilizatorii pot trimite comentarii on-line ori pot realiza feedback-uri instituției sau aleșilor. O primărie poate prezenta pe site-ul său numeroase documente și informații de interes public, dar lipsa unei posibilități de a fi contactată la rândul ei de cetățean, atât pentru nelămuriri, cât și pentru sugestii, viciază comunicarea cetățean - administrație.

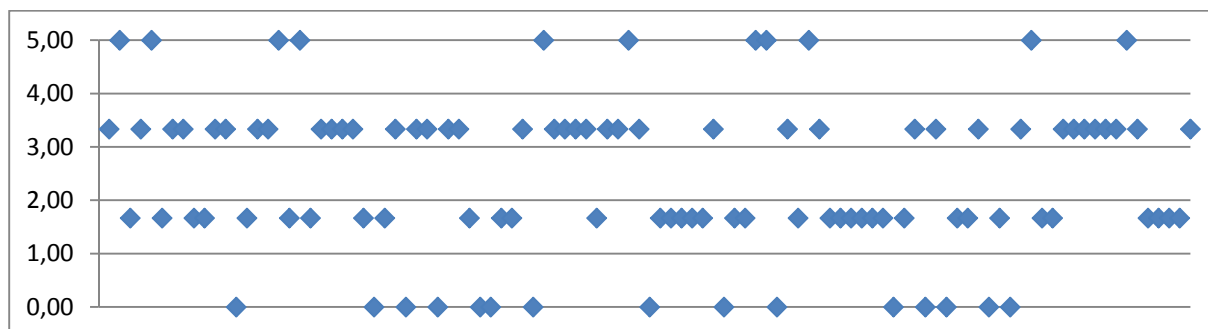
Calificativ	Nr. municipii	%
Foarte bine	11	10,68
Bine	40	38,83
Satisfăcător	0	0,00
Slab	37	35,92
Foarte slab	15	14,56

Tabelul 3.5. Situația la capitolul
Contact a municipiilor țării

Indicatorii folosiți pentru a măsura capacitatea Web site-ului de a permite utilizatorilor să interacționeze mai ușor cu administrația au fost: *posibilitatea de a trimite un e-mail direct primarului (sau cabinetului acestuia), posibilitatea trimiterii de sugestii (altele decât referitoare la site) și prezența unui forum de discuții între/cu cetățenii.*

Dacă posibilitatea de a trimite un mail direct primarului sau cabinetului acestuia a fost întâlnită în 67 de cazuri (65,04%) și posibilitatea de a trimite diferite sugestii autorităților în 56 de cazuri (54,36%), ei bine doar 27 (26,21%) au implementat un forum de discuții. Am întâlnit instituții care pun la dispoziția cetățenilor chiar și posibilitatea contactării, prin intermediul unor aplicații de mesagerie instant (Yahoo Messenger), a personalului acesteia. De asemenea am mai întâlnit situații unde se încearcă structurarea diferitelor discuții on-line în jurul unui anumit subiect, (politica publică, etc.) cu un succes mai mare sau mai mic în funcție de numărul total de participanți (direct proporțional cu populația localității respective).

Media obținută pe acest capitol a fost 2,43. 11 municipii (10,67%) au obținut la acest capitol punctajul maxim – Din toate cele 5 clase de analiza doar aici am întâlnit cel mai mare număr de localități care au obținut punctajul maxim. Din păcate însă, acest număr mare este contrabalansat de 12+3⁷ municipii (14,56%) care au obținut 0 (zero) la acest capitol, fapt ce a coborât media mult sub așteptări până la valoarea de 2,43.

Grafic 3.3. Dispersia punctajelor obținute la capitolul *Contact*

Din grafic se observa ușor ca balanța este echilibrată, 51 de municipii (49,51%) sunt deasupra mediei, iar 52 (50,49%) dedesubt, echilibru care nu reprezintă deloc o situație îmbucurătoare.

⁷ Idem 4

3.4. Conținutul util al Web site-urilor analizate

Conținutul este o componentă critică a fiecărui Web site. Nu contează cât de avansate sunt tehnologiile folosite, dacă elementele din conținut nu sunt actualizate sau dacă este dificil de navigat ori de găsit informații, sau acestea nu sunt corecte, atunci site-ul nu își îndeplinește scopul.

Calificativ	Nr. municipii	%
Foarte bine	11	10,68
Bine	26	25,24
Satisfăcător	23	22,33
Slab	24	23,30
Foarte slab	19	18,45

Tabelul 3.6. Situația la capitolul *Conținut util* a municipiilor țării

Conținutul util este dat de acele informații prezente pe site-ul primăriei, legate de activitatea acesteia în cadrul comunității pe care o coordonează, prin știri și noutăți despre primărie, oferă cetățenilor informații utile despre orașul în care locuiesc, prin harta electronica a orașului, harta mijloacelor de transport sau prin Web cam-uri instalate în punctele importante ale orașului respectiv. Acest conținut nu este legat doar de prezentarea elementelor externe primăriei, ci și de cât de ușoară este accesarea informațiilor prezente pe site, prin posibilitatea alegerii între mai multe limbi și opțiunea de căutare în site.

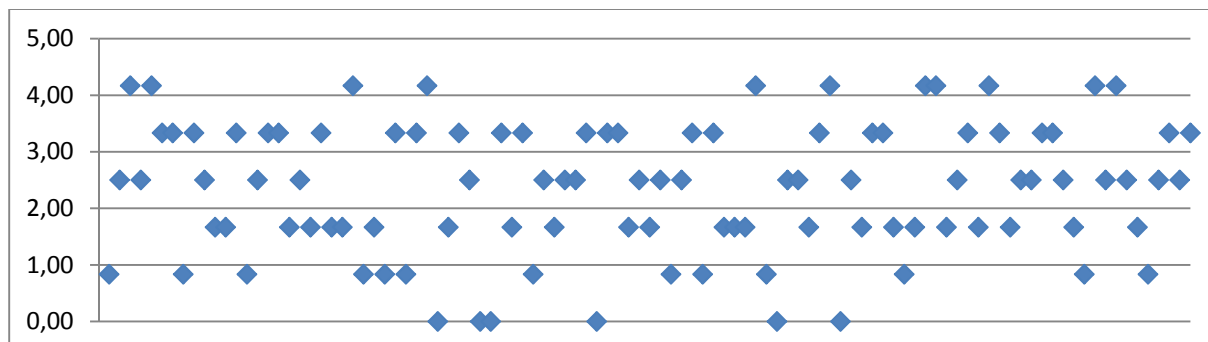
Din păcate 16+3⁸ municipii (18,44%) au obținut un scor subunitar ceea ce înseamnă ca Web site-urile primăriilor nu sunt orientate spre a satisface nevoile cetățenilor ci sunt prezente, în mare parte, pe Internet, datorita reglementarilor legislative din domeniu.

Media obținută este de 2,34 ceea ce arată ca balanța dintre numărul de municipii care nu prezintă informații despre localitate pe site și cele care prezintă este ușor dezechilibrată. Doar 44 de site-uri (42,71%) oferă posibilitatea alegerii între mai multe limbi, 17 (16,50%) au opțiunea de a vizualiza Web cam-uri live. Harta mijloacelor de transport este disponibilă doar pe 9 site-uri (8,73%) iar cea a întregii localități (element de altfel foarte important) pe 72 (69,90% - cu puțin peste jumătate).

O bilă albă aici a fost obținută la subcapitolul *Noutăți/știri despre primărie*; 83 dintre site-urile analizate (80,58%) au o secțiune special destinată acestui lucru. Dar trebuie

⁸ Idem 4

menționat că această secțiune corespunde în mare măsura și capitolului de *Transparență* și că aici există reglementări legislative care obligă primăriile să posteze astfel de informații pe pagina proprie de Internet.

Grafic 3.4. Dispersia punctajelor obținute la capitolul *Conținut util*

Graficul 3.4. arată o „aglomerare” a municipiilor mai degrabă în partea de jos a lui decât așa cum ar fi fost de dorit, în partea de sus. 66 de localități (64,07%) sunt situate sub medie (care nu este deloc mare). Probabil o intervenție legislativa care sa „forțeze” puțin mana autorităților locale, sau un interes mai mare al acestora, ar ajuta la o creștere a mediei la aceasta clasă.

3.5. Generalități privitoare la Web site-urile analizate

Aceasta cercetare examinează și nivelul de accesibilitate a site-ului, altfel spus am vrut sa aflu dacă site-ul este prietenos cu utilizatorii. Pentru a măsura acest lucru am adaptat o serie de practici folosite în special în studierea site-urilor din mediul privat, măsurând cât de plăcut este *designul*, cât de ușoară se face *navigarea* în interiorul paginii, dacă prezintă, și cât de bogate sunt, *informațiile* despre municipii.

Acest capitol este cel cu cea mai ridicată medie, 2,94. Aceste rezultate arată că există totuși interes din partea municipalităților spre a fi vizibile în spațiul virtual și această prezentă să fie totuși una plăcută (pentru turism, de exemplu, Web site-ul reprezintă cartea de vizită a localității respective).

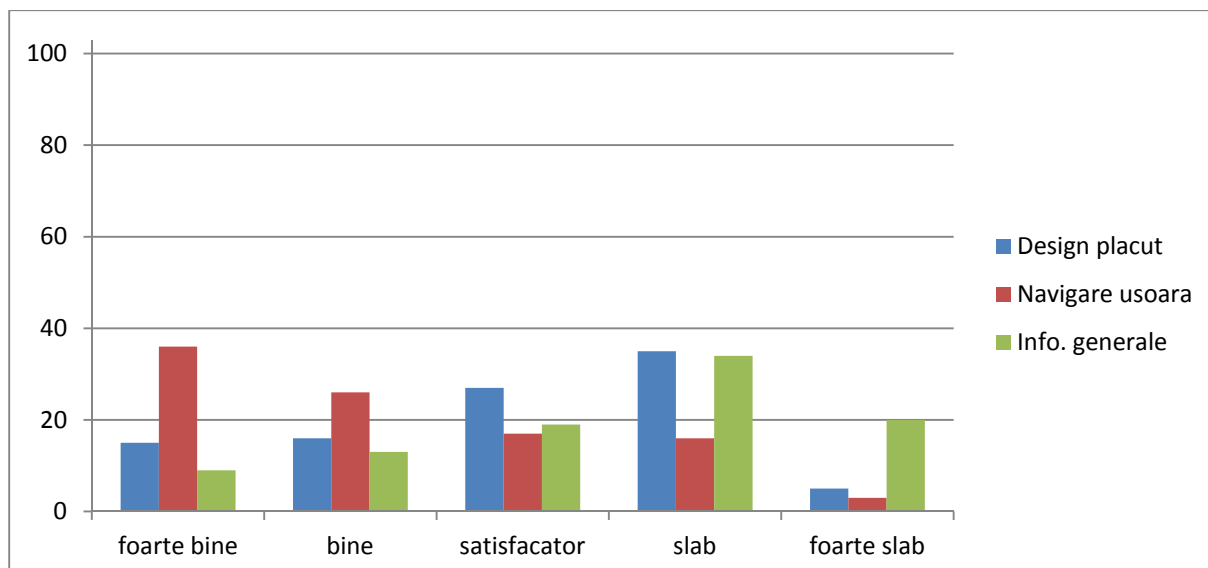
Rezultatele sunt prezentate în tabelul 3.7. Vedem că 15 municipii (14,56%) au obținut punctaj maxim la *design*, 36 la *navigare* (34,95%), și 9 la *informații generale* (8,73%). Cu toate acestea doar 7 (Arad, Timisoara, Alba Iulia, Brasov, Hunedoara, Miercurea Ciuc și Medias) se regăsesc în fiecare subclasă.

Punctajul minim (*Foarte slab - 1 pct.*) a fost obținut astfel:

- la *design* cinci municipii (Slobozia, Marghita, Urziceni, Focșani și Huși);
- la *navigare ușoară* trei (Caracal, Marghita și Focșani);
- la *informații generale* 20.

Calificativ	<i>Design plăcut</i>		<i>Navigare ușoară</i>		<i>Informații generale</i>	
Foarte bine	15	14,56%	36	34,95%	9	8,74%
Bine	16	15,53%	26	25,24%	13	12,62%
Satisfăcător	27	26,21%	17	16,50%	19	18,45%
Slab	35	33,98%	16	15,53%	34	33,01%
Foarte slab	5	4,85%	3	2,91%	20	19,42%

Tabelul 3.7. Echilibrul rezultatelor capitolului de *Generalități*

Graficul 3.5. Echilibrul rezultatelor capitolului de Generalități

Scara folosită a fost una de la 1 – foarte slab la 5 – foarte bine; conform tabelului de mai jos:

Valoare	Descriere
1	designul portalului este foarte slab, neprofesionist, executat probabil cu resurse proprii / navigarea dificilă, site-ul construit în .html nu prezintă dinamism, numărul maxim de click-uri necesare pentru a ajunge la ultima pagina dintr-o ramură este mai mare de 4 / nu prezintă informații cu caracter general (nr. tel. taxi, hotel, etc.) celor care vizitează municipiul;
2	designul este slab, executat probabil cu resurse proprii / navigarea dificilă, site-ul construit în .html nu prezintă dinamism / prezintă informații prea puține celor care vizitează municipiul;
3	design satisfăcător, pagină totuși prea încărcată / navigare dificilă, meniuri stufoase greu de identificat exact locul în care se poate regăsi informația / informațiile generale despre municipiu sunt afișate în maniera „să fie acolo”;
4	contraste plăcute, pagină aerisită / navigare ușoară dar cu meniuri stufoase chiar dacă acestea sunt executate în limbaje avansate (ASP, PHP, etc.) / informațiile despre municipiu sunt bogate și „la vedere”;
5	site-ul este executat într-o manieră profesionistă, aerisit / navigarea este complet dinamică și intuitivă / informațiile despre municipiu sunt foarte bogate și ușor de găsit.

Tabelul 3.8. Descrierea scalei de evaluare din cadrul clasei 5 - Generalități

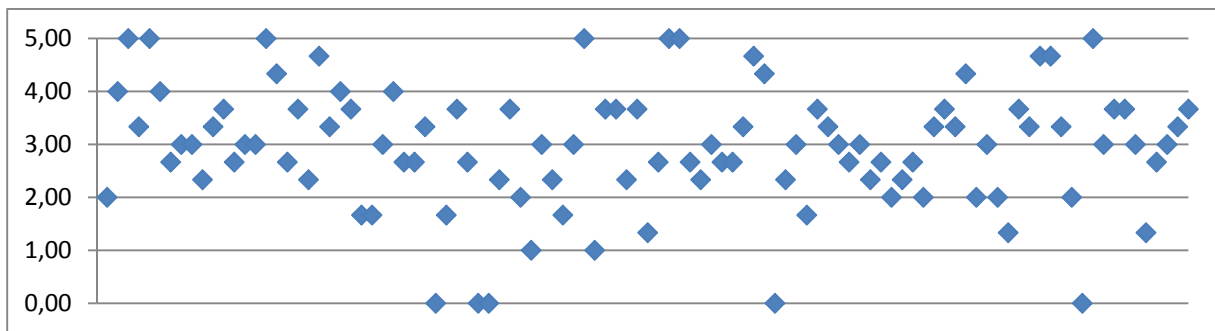
Ca exemplu am analizat cât de vizibile sunt link-urile, ori dacă prezenta elementelor cromatice nu este obositoare, dacă numărul de click-uri care trebuiesc efectuate pentru a ajunge la ultima pagina din site nu este prea mare, etc.

Secțiunea generalității include două categorii de informații. O categorie se refera la site în sine, la gradul de dificultate în utilizare a acestuia și în accesarea informațiilor prezentate, concretizându-se în aprecieri asupra designului și asupra facilității în navigare.

O a doua categorie face referire la informațiile cu caracter general prezente pe site (ex: nr taxi, hotel, evenimente/spectacole).

Calificativ	Nr. municipii	%
Foarte bine	14	13,59
Bine	34	33,01
Satisfăcător	30	29,13
Slab	18	17,48
Foarte slab	7	6,80

Tabelul 3.9. Situația la capitolul *Generalități* a municipiilor țării

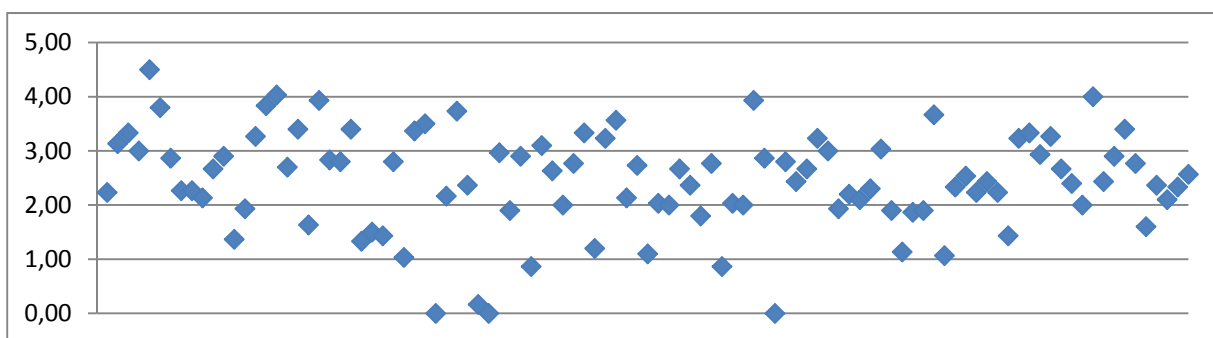

Grafic 3.6. Dispersia punctajelor obținute la capitolul *Generalități*

Din grafic se observă ușor că cele mai multe municipii (48 în mărime absolută, 46,60% în mărime relativă) au obținut un scor superior mediei sau foarte aproape de aceasta. „Aglomerarea”, spre deosebire de capitolul anterior, este în partea de sus a graficului – lucru de altfel îmbucurător – înclinația spre design plăcut, mai mult poate decât spre utilitate, fiind evidentă.

Am prezentat în paginile acestui studiu situația actuală (ianuarie 2012) a nivelului implementării eGovernment-ului prin intermediul site-urile Web a primăriilor municipiilor din România. Așa cum se observă și din harta de la pagina 10 (Fig. 3.1. – *Stadiul dezvoltării e-gov în România*) și din tabelele 3.1. – *Nivelul de dezvoltare a e-gov pe municipii* (pg. 9) și 3.2. – *Nivelul de dezvoltare a e-gov pe județe* (pg. 10), situația este doar *satisfăcătoare* (schimbările față de 2010 sunt minore și nu pozitive din păcate), ceea ce înseamnă că mai sunt mulți pași de făcut până când la noi în țară să putem vorbi de o guvernare electronică așa cum o întâlnim în alte țări ale Europei (și nu numai). În "*Ghidul alesului local*", Septimius Pârvu face la pagina 48, o prezentare a unor "Bune practici" mondiale, pe care le prezintă ca fiind modele de urmat și în România. Le-am redat succint în Anexa 4.

Grafic 4.1. Dispersia punctajelor obținute pe rezultatele finale ale studiului

Același lucru îl arată și graficul 4.1. – și anume că „aglomerarea” este în jurul valorii medii (2,50) cu 51 de municipii (49,51%) cu scor situat deasupra acesteia și 52 (50,48%) sub aceasta.

De teama efectului de diluare de care, probabil, ar fi suferit rezultatele finale, nu am introdus în studiu elemente întâlnite în studii similare făcute în alte țări, cum ar fi: posibilitatea efectuării de plăți on-line (situație foarte rar întâlnită în România), sau participarea cetățenilor la actul de guvernare prin vot electronic sau referendum

electronic (de asemenea, foarte rar întâlnite, chestionare on-line menite sa colecteze opinia cetățenilor vis a vis de o posibila acțiune a primăriei). De aceea poate compararea celui mai bun rezultat obținut (cel al primăriei Arad) cu cele mai bune rezultate din lume sau din Europa nu ar prezenta acuratețe, dar pentru diversificare, prezint succint în caseta 4.1 cateva elemente prin care primăria București (care ca și primăria Arad a obținut calificativul *foarte bine*) se evidențiază.

În mai toate municipiile putem spune ca problema cea mai mare întâlnită în acest studiu, este participarea civica – aici se evidențiază deficiențe în relația autorităților cu cetățeanul. Motivele pot fi multiple, de la lipsa de cunostințe IT deținute de cetățeni și/sau funcționarii publici sau lipsa modalităților de comunicare, până la lipsa interesului din partea autorităților sau a calității civice a cetățenilor.

Primăria București în 2009 era situata pe locul 42 în lume (mai bine oricum decât în 2005 – când ocupa poziția 64 dar mai jos decat în 2007 cand ocupa poziția 37) devansând orașe precum Istanbul (poziția 51), Atena (poziția 64), Budapesta (poziția 65) sau Amsterdam (poziția 43). În același studiu, de data asta o clasificare pe continente, Bucureștiul ocupa în Europa poziția 22 după Praga (poziția 1), Madrid, Viena, Paris si Bratislava; dar în fața capitalei olandeze Amsterdam (poziția 23), sau alte orașe precum Zurich (poziția 25), Roma (poziția 28), Chisinau (poziția 34), etc.

SURSA: Digital Governance in Municipalities Worldwide (2009) - A Longitudinal Assessment of Municipal Websites Throughout the World, 2009 - Marc HOLZER, Min-Bong You, Aroon Manoharan

Caseta 4.1. București vs. orașele lumii

Așa cum am zis încă de la început voi repeta acest studiu la fiecare 2 ani pentru a observa modificările survenite și eventual pentru a compara cu alte orașe ale lumii. Mă aștept la o îmbunătățire substanțială a scorurilor obținute.

Anexa 1: Exemplu de cercetare – Primăria Arad (<http://www.primariaarad.ro/>)

Pagina de start a portalului

The screenshot shows the homepage of the Primăria Municipiului Arad website. The browser address bar displays <http://www.primariaarad.ro>. The page header includes the city name and a navigation menu with items like PRIMA PAGINĂ, DESPRE ARAD, HARTA ORASULUI, INFO UTIL, CONTACT, HARTA SITE, and WEBCAM. The sidebar on the left is organized into sections: Activități Normative (with links to Ordin de zi, Hotărâri, etc.), Activități Curente (with links to Autorizații, Licitații, etc.), Direcția Venituri (with links to Impozite și taxe locale, etc.), and Utile (with links to Comunicate, Anunțuri, etc.). The main content area is titled 'Știrile primăriei' and features several news items, including a project selection for a cross-border cooperation program, the launch of a book on urbanization history, tramway level crossing management, and a photography competition.

Formularul folosit pentru cercetare

Municipiul Arad	
http://www.primariaarad.ro/	
<i>Elementele supuse cercetării</i>	<i>Punctajul obținut</i>
TRANSPARENȚĂ	
<i>Declarații de avere</i>	1
<i>Organigrama</i>	1
<i>Minute/ședințe publicate pe site</i>	1
<i>CV-uri angajați</i>	1
<i>Legislație</i>	1
E-DOC	
<i>Autorizații/certificate/formulare electronice</i>	
<i>Format .pdf, .doc, .rtf</i>	1
<i>Completare on-line a acestora</i>	1
<i>Urmărirea on-line a cererii depuse fie electronic sau nu (după nr. de înreg.)</i>	0
<i>Petiții on-line</i>	1
<i>Anunțuri publice pentru: proiecte de achiziții, concesiuni, închirieri</i>	1
COMUNICARE	
<i>Posibilitatea de a trimite un e-mail direct primarului (sau cabinetului acestuia)</i>	1
<i>Posibilitatea trimiterii de sugestii (altele decât referitoare la site)</i>	1
<i>Forum de discuții între/cu cetățeni(i)</i>	1
CONȚINUT UTIL	
<i>Harta electronică a orașului</i>	1
<i>Harta mijloacelor de transport</i>	0
<i>Opțiunea de căutare în site</i>	1
<i>Posibilitatea alegerii între mai multe limbi</i>	1
<i>Noutăți/știri primărie</i>	1
<i>Web-cam</i>	1
GENERALITĂȚI	
<i>Design plăcut</i>	5
<i>Navigare ușoară</i>	5
<i>Prezintă informații cu caracter general (nr. taxi, hotel, spectacole, etc.)?</i>	5

Calcularea rezultatelor

$$C1(\text{TRANSPARENȚĂ}) = \frac{N_{max}}{P_{max}} * \sum_{i=1}^5 C1i = \frac{5}{6} * (1 + 1 + 1 + 1 + 1) = 4,17$$

$$C2(\text{E - DOC}) = \frac{N_{max}}{P_{max}} * \sum_{i=1}^4 C2i = \frac{5}{6} * (3 + 0 + 1 + 1) = 4,17$$

$$C3(\text{COMUNICARE}) = \frac{N_{max}}{P_{max}} * \sum_{i=1}^3 C3i = \frac{5}{3} * (1 + 1 + 1) = 5,00$$

$$C4(\text{CONȚINUT UTIL}) = \frac{N_{max}}{P_{max}} * \sum_{i=1}^6 C4i = \frac{5}{6} * (1 + 0 + 1 + 1 + 1 + 1) = 4,17$$

$$C5(\text{GENERALITĂȚI}) = \frac{\sum_{i=1}^3 C5i}{N_{elem}} = \frac{5 + 5 + 5}{3} = 5,00$$

$$P_{final} = \frac{\sum_{i=1}^5 Ci}{N_{cls}} = \frac{4,17 + 4,17 + 5,00 + 4,17 + 5,00}{5} = 4,50$$

Discuții pe caz

Din cele 103 municipii supuse analizei, Aradul a obținut cel mai mare punctaj, motiv pentru care a și fost luat ca exemplu de calcul aici. Astfel așa cum am prezentat mai sus rezultatele au fost:

- **Transparența – 4,17.** Devansat doar de Bacau și la egalitate cu alte 21 de municipii din România. Media clasei – 2,87;
- **E-DOC – 4,17.** Devansat doar de Bacau și Reșița și la egalitate cu alte 11 de municipii din România. Media clasei – 1,67;
- **Comunicare – 5,00.** Punctajul maxim împreună cu alte 10 municipii. Media clasei – 2,43;
- **Conținut util – 4,17,** la egalitate cu alte 10 municipii din țară. Media clasei – 2,34;
- **Generalități – 5,00.** Punctaj maxim împreună cu încă 6 municipii din țară. Media clasei – 2,94.
- **Rezultatul final – 4,50.** Cel mai mare punctaj obținut în cadrul acestui studiu, urmat de București cu 4,33 și Timișoara cu 4,00 puncte. Media rezultatelor finale – 2,45.

Anexa 2: Clasamentul municipiilor din România după nivelul de dezvoltare a paginii de Internet a primăriei

Pozitia	Municipiul	Rezultat Final	
1	Arad	4,50	Foarte Bine
2	Bucuresti	4,03	Foarte Bine
3	Timisoara	4,00	Bine
4	Campia Turzii	3,93	Bine
5	Oradea	3,93	Bine
6	Brasov	3,83	Bine
7	Bacau	3,80	Bine
8	Deva	3,73	Bine
9	Satu Mare	3,67	Bine
10	Lugoj	3,57	Bine
11	Craiova	3,50	Bine
12	Campulung Moldovenesc	3,40	Bine
13	Calafat	3,40	Bine
14	Turda	3,40	Bine
15	Constanta	3,37	Bine
16	Alba Iulia	3,33	Bine
17	Hunedoara	3,33	Bine
18	Targoviste	3,33	Bine
19	Braila	3,27	Bine
20	Targu Mures	3,27	Bine
21	Iasi	3,23	Bine
22	Pitesti	3,23	Bine
23	Suceava	3,23	Bine
24	Aiud	3,13	Bine
25	Galati	3,10	Bine
26	Resita	3,03	Bine
27	Alexandria	3,00	Satisfacator
28	Ploiesti	3,00	Satisfacator
29	Fagaras	2,97	Satisfacator
30	Targu Jiu	2,93	Satisfacator
31	Fetesti	2,90	Satisfacator
32	Blaj	2,90	Satisfacator
33	Tulcea	2,90	Satisfacator
34	Orastie	2,87	Satisfacator

35	Baia Mare	2,87	Satisfacator
36	Campina	2,83	Satisfacator
37	Pascani	2,80	Satisfacator
38	Campulung	2,80	Satisfacator
39	Cluj Napoca	2,80	Satisfacator
40	Giurgiu	2,77	Satisfacator
41	Motru	2,77	Satisfacator
42	Turnu Magurele	2,77	Satisfacator
43	Mangalia	2,73	Satisfacator
44	Buzau	2,70	Satisfacator
45	Bistrita	2,67	Satisfacator
46	Miercurea Ciuc	2,67	Satisfacator
47	Targu Secuiesc	2,67	Satisfacator
48	Gherla	2,63	Satisfacator
49	Zalau	2,57	Satisfacator
50	Sibiu	2,53	Satisfacator
51	Petrosani	2,43	Satisfacator
52	Sighisoara	2,43	Satisfacator
53	Toplita	2,43	Satisfacator
54	Tarnaveni	2,40	Satisfacator
55	Dorohoi	2,37	Satisfacator
56	Moinesti	2,37	Satisfacator
57	Vaslui	2,37	Satisfacator
58	Sfantu Gheorghe	2,33	Satisfacator
59	Vulcan	2,33	Satisfacator
60	Reghin	2,30	Satisfacator
61	Bailesti	2,27	Satisfacator
62	Barlad	2,27	Satisfacator
63	Adjud	2,23	Satisfacator
64	Sighetu Marmatiei	2,23	Satisfacator
65	Slatina	2,23	Satisfacator
66	Ramnicu Sarat	2,20	Satisfacator
67	Dej	2,17	Satisfacator
68	Beius	2,13	Satisfacator
69	Lupeni	2,13	Satisfacator
70	Ramnicu Valcea	2,10	Satisfacator
71	Vatra Dornei	2,10	Satisfacator
72	Oltenita	2,03	Satisfacator
73	Medgidia	2,03	Satisfacator

74	Tecuci	2,00	Slab
75	Ghiorghieni	2,00	Slab
76	Medias	2,00	Slab
77	Onesti	2,00	Slab
78	Brad	1,93	Slab
79	Radauti	1,93	Slab
80	Falticeni	1,90	Slab
81	Roman	1,90	Slab
82	Salonta	1,90	Slab
83	Sacele	1,87	Slab
84	Moreni	1,80	Slab
85	Piatra Neamt	1,67	Slab
86	Calarasi	1,63	Slab
87	Urziceni	1,60	Slab
88	Caransebes	1,50	Slab
89	Carei	1,43	Slab
90	Slobozia	1,43	Slab
91	Botosani	1,37	Slab
92	Caracal	1,33	Slab
93	Husi	1,20	Slab
94	Rosiorii De Vede	1,13	Slab
95	Marghita	1,10	Slab
96	Sebes	1,07	Slab
97	Codlea	1,03	Slab
98	Focsani	0,87	Foarte Slab
99	Odorheiul Secuiesc	0,87	Foarte Slab
100	Dragasani	0,17	Foarte Slab
101	Curtea De Arges	0,00	Foarte Slab
102	Drobeta Turnu Severin	0,00	Foarte Slab
103	Orsova	0,00	Foarte Slab

Anexa 3: Clasamentul municipiilor din România pe fiecare clasă de analiză

Transparenta			E-Doc			Contact			Continut Util			Generalitati		
Pozitie	Municipiul	Scor	Pozitie	Municipiul	Scor	Pozitie	Municipiul	Scor	Pozitie	Municipiul	Scor	Pozitie	Municipiul	Scor
1	Bacau	5,00	1	Bacau	5,00	1	Arad	5,00	1	Arad	4,17	1	Arad	5,00
2	Arad	4,17	2	Resita	5,00	2	Turda	5,00	2	Oradea	4,17	2	Timisoara	5,00
3	Bucuresti	4,17	3	Arad	4,17	3	Targoviste	5,00	3	Timisoara	4,17	3	Alba Iulia	5,00
4	Campia Turzii	4,17	4	Campia Turzii	4,17	4	Bucuresti	5,00	4	Satu Mare	4,17	4	Brasov	5,00
5	Deva	4,17	5	Deva	4,17	5	Oradea	5,00	5	Craiova	4,17	5	Hunedoara	5,00
6	Craiova	4,17	6	Timisoara	4,17	6	Calafat	5,00	6	Campulung Moldovenesc	4,17	6	Miercurea Ciuc	5,00
7	Campulung Moldovenesc	4,17	7	Brasov	4,17	7	Galati	5,00	7	Tulcea	4,17	7	Medias	5,00
8	Alba Iulia	4,17	8	Satu Mare	4,17	8	Piatra Neamt	5,00	8	Ploiesti	4,17	8	Oradea	4,67
9	Hunedoara	4,17	9	Lugoj	4,17	9	Orastie	5,00	9	Alba Iulia	4,17	9	Campia Turzii	4,67
10	Targu Mures	4,17	10	Constanta	4,17	10	Aiud	5,00	10	Sighisoara	4,17	10	Targu Mures	4,67
11	Pitesti	4,17	11	Braila	4,17	11	Lupeni	5,00	11	Salonta	4,17	11	Targu Jiu	4,67
12	Aiud	4,17	12	Buzau	4,17	12	Campia Turzii	3,33	12	Bucuresti	3,33	12	Bucuresti	4,33
13	Alexandria	4,17	13	Turda	4,17	13	Deva	3,33	13	Campia Turzii	3,33	13	Sibiu	4,33
14	Fagaras	4,17	14	Targoviste	4,17	14	Timisoara	3,33	14	Deva	3,33	14	Orastie	4,33
15	Targu Jiu	4,17	15	Bucuresti	3,33	15	Brasov	3,33	15	Brasov	3,33	15	Cluj Napoca	4,00
16	Fetesti	4,17	16	Fagaras	3,33	16	Satu Mare	3,33	16	Lugoj	3,33	16	Bacau	4,00
17	Blaj	4,17	17	Suceava	3,33	17	Lugoj	3,33	17	Constanta	3,33	17	Aiud	4,00
18	Pascani	4,17	18	Oradea	3,33	18	Constanta	3,33	18	Iasi	3,33	18	Campulung Moldovenesc	4,00
19	Petrosani	4,17	19	Ploiesti	3,33	19	Braila	3,33	19	Baia Mare	3,33	19	Campulung Moldovenesc	3,67
20	Tarnaveni	4,17	20	Gherla	3,33	20	Suceava	3,33	20	Pitesti	3,33	20	Tulcea	3,67
21	Adjud	4,17	21	Mangalia	3,33	21	Gherla	3,33	21	Fetesti	3,33	21	Deva	3,67
22	Tecuci	4,17	22	Craiova	2,50	22	Mangalia	3,33	22	Zalau	3,33	22	Lugoj	3,67
23	Roman	4,17	23	Targu Mures	2,50	23	Craiova	3,33	23	Hunedoara	3,33	23	Iasi	3,67
24	Timisoara	3,33	24	Calafat	2,50	24	Iasi	3,33	24	Motru	3,33	24	Pitesti	3,67
25	Brasov	3,33	25	Iasi	2,50	25	Campina	3,33	25	Cluj Napoca	3,33	25	Zalau	3,67
26	Satu Mare	3,33	26	Campina Turmu Magurele	2,50	26	Turnu Magurele	3,33	26	Bacau	3,33	26	Turda	3,67
27	Lugoj	3,33	27	Magurele	2,50	27	Baia Mare	3,33	27	Resita	3,33	27	Calafat	3,67
28	Calafat	3,33	28	Baia Mare	2,50	28	Campulung Moldovenesc	3,33	28	Fagaras	3,33	28	Suceava	3,67
29	Constanta	3,33	29	Campulung Moldovenesc	1,67	29	Pitesti	3,33	29	Targu Mures	3,33	29	Mangalia	3,67
30	Braila	3,33	30	Alba Iulia	1,67	30	Alexandria	3,33	30	Vatra Dornei	3,33	30	Blaj	3,67
31	Iasi	3,33	31	Pitesti	1,67	31	Fetesti	3,33	31	Targu Jiu	3,33	31	Falticeni	3,67
32	Suceava	3,33	32	Alexandria	1,67	32	Blaj	3,33	32	Moinesti	3,33	32	Sebes	3,67
33	Galati	3,33	33	Fetesti	1,67	33	Pascani	3,33	33	Reghin	3,33	33	Satu Mare	3,33
34	Orastie	3,33	34	Blaj	1,67	34	Tecuci	3,33	34	Slatina	3,33	34	Craiova	3,33
35	Campina	3,33	35	Pascani	1,67	35	Campulung	3,33	35	Sibiu	3,33	35	Ploiesti	3,33
36	Cluj Napoca	3,33	36	Tecuci	1,67	36	Giurgiu	3,33	36	Barlad	3,33	36	Targoviste	3,33
37	Campulung	3,33	37	Roman	1,67	37	Bistrita	3,33	37	Botosani	3,33	37	Alexandria	3,33

Transparenta		
Pozitie	Municipiul	Scor
38	Motru	3,33
39	Giurgiu	3,33
40	Turnu Magurele	3,33
41	Buzau	3,33
42	Targu Secuiesc	3,33
43	Miercurea Ciuc	3,33
44	Bistrita	3,33
45	Piatra Neamt	3,33
46	Sighisoara	3,33
47	Toplita	3,33
48	Moinesti	3,33
49	Dorohoi	3,33
50	Vaslui	3,33
51	Reghin	3,33
52	Bailesti	3,33
53	Slatina	3,33
54	Sighetu Marmatiei	3,33
55	Dej	3,33
56	Onesti	3,33
57	Radauti	3,33
58	Moreni	3,33
59	Urziceni	3,33
60	Oradea	2,50
61	Resita	2,50
62	Ploiesti	2,50
63	Tulcea	2,50
64	Baia Mare	2,50
65	Gherla	2,50
66	Sibiu	2,50
67	Vulcan	2,50
68	Sfantu Gheorghe	2,50
69	Barlad	2,50
70	Ramnicu Sarat	2,50
71	Beius	2,50
72	Ramnicu Valcea	2,50
73	Oltenita	2,50
74	Medgidia	2,50
75	Medias	2,50
76	Brad	2,50
77	Salonta	2,50

E-Doc		
Pozitie	Municipiul	Scor
38	Galati	1,67
39	Campulung	1,67
40	Giurgiu	1,67
41	Bistrita	1,67
42	Piatra Neamt	1,67
43	Sighisoara	1,67
44	Dorohoi	1,67
45	Vaslui	1,67
46	Radauti	1,67
47	Vulcan	1,67
48	Sfantu Gheorghe	1,67
49	Ramnicu Sarat	1,67
50	Beius	1,67
51	Ramnicu Valcea	1,67
52	Oltenita	1,67
53	Brad	1,67
54	Caransebes	1,67
55	Slobozia	1,67
56	Husi	1,67
57	Zalau	1,67
58	Vatra Dornei	1,67
59	Hunedoara	0,83
60	Targu Jiu	0,83
61	Petrosani	0,83
62	Tarnaveni	0,83
63	Adjud	0,83
64	Orastie	0,83
65	Motru	0,83
66	Targu Secuiesc	0,83
67	Miercurea Ciuc	0,83
68	Moinesti	0,83
69	Reghin	0,83
70	Bailesti	0,83
71	Slatina	0,83
72	Sighetu Marmatiei	0,83
73	Dej	0,83
74	Moreni	0,83
75	Urziceni	0,83
76	Tulcea	0,83
77	Sibiu	0,83

Contact		
Pozitie	Municipiul	Scor
38	Zalau	3,33
39	Hunedoara	3,33
40	Tarnaveni	3,33
41	Adjud	3,33
42	Motru	3,33
43	Targu Secuiesc	3,33
44	Bailesti	3,33
45	Sighetu Marmatiei	3,33
46	Dej	3,33
47	Tulcea	3,33
48	Ghiorghieni	3,33
49	Cluj Napoca	3,33
50	Toplita	3,33
51	Sacele	3,33
52	Bacau	1,67
53	Resita	1,67
54	Buzau	1,67
55	Fagaras	1,67
56	Ploiesti	1,67
57	Targu Mures	1,67
58	Alba Iulia	1,67
59	Dorohoi	1,67
60	Vaslui	1,67
61	Radauti	1,67
62	Vulcan	1,67
63	Sfantu Gheorghe	1,67
64	Ramnicu Sarat	1,67
65	Beius	1,67
66	Ramnicu Valcea	1,67
67	Oltenita	1,67
68	Brad	1,67
69	Husi	1,67
70	Vatra Dornei	1,67
71	Targu Jiu	1,67
72	Petrosani	1,67
73	Miercurea Ciuc	1,67
74	Moinesti	1,67
75	Reghin	1,67
76	Slatina	1,67
77	Moreni	1,67

Continut Util		
Pozitie	Municipiul	Scor
38	Turda	2,50
39	Targoviste	2,50
40	Calafat	2,50
41	Galati	2,50
42	Aiud	2,50
43	Braila	2,50
44	Suceava	2,50
45	Mangalia	2,50
46	Alexandria	2,50
47	Pascani	2,50
48	Giurgiu	2,50
49	Targu Secuiesc	2,50
50	Ghiorghieni	2,50
51	Toplita	2,50
52	Dorohoi	2,50
53	Vaslui	2,50
54	Vulcan	2,50
55	Sfantu Gheorghe	2,50
56	Ramnicu Sarat	2,50
57	Beius	2,50
58	Petrosani	2,50
59	Miercurea Ciuc	2,50
60	Medgidia	2,50
61	Piatra Neamt	1,67
62	Lupeni	1,67
63	Gherla	1,67
64	Campina	1,67
65	Turnu Magurele	1,67
66	Blaj	1,67
67	Campulung	1,67
68	Bistrita	1,67
69	Tarnaveni	1,67
70	Sighetu Marmatiei	1,67
71	Dej	1,67
72	Sacele	1,67
73	Buzau	1,67
74	Ramnicu Valcea	1,67
75	Oltenita	1,67
76	Falticeni	1,67
77	Onesti	1,67

Generalitati		
Pozitie	Municipiul	Scor
38	Targu Secuiesc	3,33
39	Vulcan	3,33
40	Sfantu Gheorghe	3,33
41	Campina	3,33
42	Bistrita	3,33
43	Onesti	3,33
44	Sighisoara	3,00
45	Motru	3,00
46	Vatra Dornei	3,00
47	Barlad	3,00
48	Galati	3,00
49	Braila	3,00
50	Giurgiu	3,00
51	Toplita	3,00
52	Petrosani	3,00
53	Turnu Magurele	3,00
54	Ramnicu Valcea	3,00
55	Bailesti	3,00
56	Brad	3,00
57	Carei	3,00
58	Radauti	3,00
59	Constanta	2,67
60	Baia Mare	2,67
61	Resita	2,67
62	Moinesti	2,67
63	Botosani	2,67
64	Dorohoi	2,67
65	Vaslui	2,67
66	Ramnicu Sarat	2,67
67	Medgidia	2,67
68	Sacele	2,67
69	Buzau	2,67
70	Oltenita	2,67
71	Odorheiu Secuiesc	2,67
72	Codlea	2,67
73	Fagaras	2,33
74	Reghin	2,33
75	Pascani	2,33
76	Beius	2,33
77	Lupeni	2,33

Transparenta		
Pozitie	Municipiul	Scor
78	Calarasi	2,50
79	Caransebes	2,50
80	Slobozia	2,50
81	Caracal	2,50
82	Marghita	2,50
83	Turda	1,67
84	Targoviste	1,67
85	Lupeni	1,67
86	Ghiorghieni	1,67
87	Falticeni	1,67
88	Sacele	1,67
89	Carei	1,67
90	Husi	1,67
91	Codlea	1,67
92	Focsani	1,67
93	Mangalia	0,83
94	Zalau	0,83
95	Vatra Dornei	0,83
96	Botosani	0,83
97	Rosiorii De Vede	0,83
98	Dragasani	0,83
99	Sebes	0,00
100	Odorheiul Secuiesc	0,00
101	Orsova	0,00
102	Drobeta Turnu Severin	0,00
103	Curtea De Arges	0,00

E-Doc		
Pozitie	Municipiul	Scor
78	Barlad	0,83
79	Medgidia	0,83
80	Salonta	0,83
81	Ghiorghieni	0,83
82	Falticeni	0,83
83	Focsani	0,83
84	Aiud	0,00
85	Cluj Napoca	0,00
86	Toplita	0,00
87	Onesti	0,00
88	Medias	0,00
89	Calarasi	0,00
90	Caracal	0,00
91	Marghita	0,00
92	Lupeni	0,00
93	Sacele	0,00
94	Carei	0,00
95	Codlea	0,00
96	Botosani	0,00
97	Rosiorii De Vede	0,00
98	Dragasani	0,00
99	Sebes	0,00
100	Odorheiul Secuiesc	0,00
101	Orsova	0,00
102	Drobeta Turnu Severin	0,00
103	Curtea De Arges	0,00

Contact		
Pozitie	Municipiul	Scor
78	Urziceni	1,67
79	Sibiu	1,67
80	Barlad	1,67
81	Medgidia	1,67
82	Falticeni	1,67
83	Onesti	1,67
84	Medias	1,67
85	Calarasi	1,67
86	Caracal	1,67
87	Carei	1,67
88	Rosiorii De Vede	1,67
89	Roman	0,00
90	Sighisoara	0,00
91	Caransebes	0,00
92	Slobozia	0,00
93	Salonta	0,00
94	Focsani	0,00
95	Marghita	0,00
96	Codlea	0,00
97	Botosani	0,00
98	Dragasani	0,00
99	Sebes	0,00
100	Odorheiul Secuiesc	0,00
101	Orsova	0,00
102	Drobeta Turnu Severin	0,00
103	Curtea De Arges	0,00

Continut Util		
Pozitie	Municipiul	Scor
78	Calarasi	1,67
79	Roman	1,67
80	Caransebes	1,67
81	Slobozia	1,67
82	Marghita	1,67
83	Sebes	1,67
84	Odorheiul Secuiesc	1,67
85	Orastie	0,83
86	Tecuci	0,83
87	Adjud	0,83
88	Bailesti	0,83
89	Brad	0,83
90	Moreni	0,83
91	Urziceni	0,83
92	Medias	0,83
93	Caracal	0,83
94	Carei	0,83
95	Rosiorii De Vede	0,83
96	Focsani	0,83
97	Codlea	0,83
98	Radauti	0,00
99	Husi	0,00
100	Dragasani	0,00
101	Orsova	0,00
102	Drobeta Turnu Severin	0,00
103	Curtea De Arges	0,00

Generalitati		
Pozitie	Municipiul	Scor
78	Gherla	2,33
79	Calarasi	2,33
80	Moreni	2,33
81	Rosiorii De Vede	2,33
82	Salonta	2,00
83	Fetesti	2,00
84	Slatina	2,00
85	Tarnaveni	2,00
86	Sighetu Marmatiei	2,00
87	Roman	2,00
88	Adjud	2,00
89	Ghiorghieni	1,67
90	Piatra Neamt	1,67
91	Dej	1,67
92	Caransebes	1,67
93	Caracal	1,67
94	Slobozia	1,33
95	Marghita	1,33
96	Urziceni	1,33
97	Focsani	1,00
98	Husi	1,00
99	Tecuci	0,00
100	Dragasani	0,00
101	Orsova	0,00
102	Drobeta Turnu Severin	0,00
103	Curtea De Arges	0,00

Anexa 4: Bune practici mondiale

1. *Internetul este un mijloc de asigurare a transparenței și de reducere a fenomenului corupției. Chile, Columbia, Mexic și din spațiul european, Austria au publicat on-line procedurile de achiziții. Acestea permit accesul publicului la informațiile legate de achizițiile publice. Sistemul s-a aplicat și în rândul unor orașe mari, cum ar fi Seul (care ocupa locul întâi în aproape toate clasamentele analizate anterior). Deși nu este oraș european, cazul coreean trebuie amintit pentru a sublinia utilitatea unor astfel de sisteme. În cazul municipalității din Seul acesta se numește On-line Procedures Enhancement for Civil Applications (OPEN). Aplicația, care s-a bucurat de un succes foarte mare, oferă cetățenilor posibilitatea de a monitoriza cererile de aprobări și conferă dreptul de a ridica întrebări în cazul în care sunt sesizate ilegalități. Dacă un cetățean depune o cerere de construcție, de exemplu, aceasta poate urmări toate etapele aprobării sau respingerii cererii de la orice computer conectat la internet. Pagina de web are peste 2000 de vizitatori zilnic⁹.*

2. *Un alt model de bune practici este cel al Programului eTampere¹⁰, implementat în localitatea Tampere din Finlanda. Sistemul de e-guvernare include o platformă de discuții online pe diverse teme, un sistem de consultare al cetățenilor cu privire la prioritățile de dezvoltare, o secțiune care oferă cetățenilor posibilitatea de a comenta planurile administrației și finanțarea acestora, e-cabine pe sistem întrebare și răspuns care asigură oferirea unui răspuns în timp de cel mult câteva zile.*

3. *În Bulgaria, a fost lansat în 2006 un proiect de e-servicii¹¹, care s-a materializat printr-un sistem de schimb de documente între administrații și instituții. Parteneri sunt cele 14 municipalități din regiunea Blagoevgrad, administrația regională anonimă și șase instituții centrale reprezentate regional (ex: Inspectoratul regional pentru prevenție și control în sănătatea publică). Proiectul viza unificarea serviciilor administrative separate din municipalități, reducerea timpului în care avea loc schimbul de documente, reducerea cheltuielilor cu taxele poștale, reducerea numărului de contacte dintre cetățeni și multiplele autorități și, prin urmare, reducerea posibilităților de corupție.*

Un alt aspect legate de informarea prin mijloace electronice este prezenta cabinelor informative. Acestea pot fi prezente fie în cadrul instituțiilor, fie în locuri publice și au rolul de

⁹ Online Procedures Enhancement for Civil Applications. Prezentarea programului este disponibilă la adresa web <http://english.seoul.go.kr/government/down/OPEN.pdf>

¹⁰ Pentru mai multe informații consultați pagina proiectului, www.etampere.fi/english.

¹¹ "Complex administrative services in the e- Region Blagoevgrad", <http://www.flgr.bg/en/cms/E-municipality/E-Government/o/914/o/o/1>

a oferi cetățenilor posibilitatea de a se informa asupra practicilor administrație publice, fără a interacționa cu funcționarii publici. Astfel de metodă este aplicată intensiv în Grecia și Portugalia.

4. Metode de bune practici în consultarea cetățenilor pot fi căsuțele de e-mail specializate, unde cetățenii pot trimite opinii sau reclamații cu privire la un anumit domeniu, existența unor surse de informații de tip newsgroup, precum și prin chat. În era new-media, modalitățile prin care autoritățile locale se pot face vizibile sunt extrem de extinse variind de la postarea de profile și informații pe MySpace, Twitter, la crearea de pagini de web și bloguri și transmiterea de informații prin newsletter sau alte forme de abonare electronică. Un instrument folosit deja de câteva autorități ale administrației publice locale din România este transmiterea ședințelor on-line.

5. Proiectul „Împreună pentru transparență”, desfășurat de Primăria Municipiului Timișoara a implementat un sistem prin care ședințele Consiliului Local sunt transmise la radio. West City Radio transmite ședințele ordinare și extraordinare, precum și evenimente. Cetățenii pot trimite sugestii la adresa forum@westcityradio.ro sau pot transmite mesaje ce sunt înregistrate de un robot telefonic. Totodată, consilierii locali sunt invitați săptămânal pentru un dialog în direct cu ascultătorii, în cadrul emisiunii „Castana de Foc”, difuzată în fiecare zi de joi, între orele 13 și 14.

- Baltac Vasile, *Tehnologiile Informatiei, Notiuni de baza*, Editura Andreco Educational, Bucuresti 2011
- Digital Governance in Municipalities Worldwide (2009) - A Longitudinal Assessment of Municipal Websites Throughout the World, 2009 - Marc HOLZER, Min-Bong You, Aroon Manoharan
- Holzer Mark și Seang-Tae Kim; *Digital Governance in Municipalities Worldwide (2007)*.
- Holzer, M, & Kim, S.T. 2005. "*Digital Governance in Municipalities Worldwide, A Longitudinal Assessment of Municipal Web Sites Throughout the World*", the E-Governance Institute, Rutgers University, Newark and the Global e-policy e-government Institute, Sungkyunkwan, University.
- Moon, M. Jae, and P. deLeon. 2001. "*Municipal Reinvention: Municipal Values and Diffusion among Municipalities*." Journal of Public Administration Research and Theory 11(3): 327-352
- Moon, M. Jae. 2002. "*The evolution of E-government among municipalities: Rhetoric or reality?*" Public Administration Review 62(4): 424-433.
- Musso, J. 2000. "*Designing Web Technologies for Local Governance Reform: Good Management or Good Democracy*." Political Communication 17(1): 1-19.
- Pardo, T. 2000. *Realizing the promise of digital government: It's more than building a web site*. Albany, NY: Center for Technology in Government.
- Septimiu Pârvu – Pro Democrația; Ghidul alesului local (pg. 49)
- Sistemul Electronic National: <http://www.e-guvernare.ro/>
- Stoica Virgil și Ilas Andrei; *Romanian Urban e-Government. Digital Services and Digital Democracy in 165 Cities*. Electronic Journal of e-Government, Volumul 7, 2009, (pg. 171-182.)
- Vrabie Cătălin*; *Just do IT – Spreading the use of digital services*, EGPA Conference, Malta 2009
- Vrabie Cătălin*; *E-guvernarea în municipiile României 2010. O analiza orizontală a Web site-urilor municipiilor din România*

* Cătălin Vrabie; Asist. univ. drd. - Școala Națională de Studii Politice și Administrative București, Facultatea de Administrație Publică - autor al acestui studiu [e-mail: vcatalin@snspsa.ro]